

Nærings-og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep.
0030 Oslo.

Re: Stortingsmelding om innovasjon – invitasjon til å komme med synspunkter.

Innspill fra Norsk Designråd.

1. INNLEDNING.

Norsk næringslivs største utfordring er å utvikle en kunnskapsbasert, innovasjonskultur som gjør det mulig å leve med et norsk kostnadsnivå.

Norsk Designråd (ND) har de senere årene fokusert på å informere om - og bidra til i praksis (som rådgivere for enkeltbedrifter) å utløse designprosessens innovasjonsutløsende potensiale i norske næringsliv.

Designprosessen består av en rekke faser, men den mest interessante i denne sammenhengen er utvilsomt den kreative konseptfasen. Det er nettopp her at designerens evne til å fremstille nye, brukerorienterte løsninger som evner å begeistre brukerne og ”parkere” konkurrentene.

Et godt eksempel her er ”Autosock,” hvor designeren (Einar Hareide) tok utgangspunkt i en eksisterende, ikke-optimal løsning (sett fra brukerens synspunkt) - kjettingen, og kom opp med et helt nytt konsept, basert på en kompromissløs brukervennlighet og genial nyskaping. (2 år etter lanseringen selges Autosock i 14 land verden over.)

2. DESIGN OG INNOVASJON I VIRKEMIDDELAPPARATET.

Med referanse til Soria Moria-erklæringen sa daværende nærings-og handelsminister, Odd Eriksen, bl.a. følgende: ”Næringsrettet design vil være en viktig del av innovasjonsprosessen og kunnskapsinnholdet i norske produkter og tjenester.” (Fra forordet i NHDs publikasjon ”Design og Verdiskaping,” regjeringens satsing på næringsrettet design 2006-2009.)

Som en konsekvens av Soria Moria-erklæringen ble det lansert en ”Designpakke,” som Norsk Designråd og Innovasjon Norge gjennomførte i 2006.

Norsk Designråd har siden 1998 hatt et omfattende samarbeid med daværende SND – nå Innovasjon Norge (IN), hvor hovedformålet har vært å øke nyskaping og innovasjonen i norsk næringsliv ved hjelp av design.

”Designåret” i 2005 og regjeringens ”Designpakke” i 2006, har forsterket ND og INs rådgivningsbidrag til bedrifter som ønsker og har ambisjoner om å ta i bruk design i virksomheten, og forsterke innovasjonsprosessen med designverktøy og metodikk.

3. GODE EKSEMPLER PÅ DESIGNDREVET INNOVASJON.

En rekke norske bedrifter har tilegnet seg forståelse og kompetanse på å bruke design og designprosessen for å fremskaffe innovative løsninger som grunnlag for deres internasjonale konkurransekraft.

Som eksempler på dette kan vi bl.a. nevne følgende:

Figgjo, Jordan, Håg, Stokke, Jøtul, Helly Hansen, Oleana, Tomra, Simrad, Hamax, Lærdal Medical, SWEET Protection, Glamox, Lilaas, Luxo, Swix, Madshus og mange flere.

Felles for dem alle er at en vellykket utnyttelse av den kreative konseptfasen i design-prosessen, som er et av de mest effektive verktøy for nyskaping og innovasjon, har gitt dem internasjonal konkurransekraft.

4. INNOVASJONSSYSTEMET I NORGE.

Vi har allerede omtalt det omfattende og viktige samarbeidet som pågår mellom Norsk Designråd og Innovasjon Norge for å gjøre norske bedrifter mer innovative og konkurransedyktige ved hjelp av ambisiøse og vellykkede design-prosesser. I den sammenhengen bør det også pekes på det samarbeid som finner sted med Patentstyret for registrering og beskyttelse av design.

I forbindelse med SkatteFUNN er det også etablert et samarbeid mellom ND og Norges forskningsråd. Dette samarbeidet bør videreutvikles til også å omfatte NfRs innovasjonsarbeid. Her er det også naturlig å se på andre aktører innen F&U-området, hvor designprosessen ikke er tilstrekkelig kjent og integrert.

5. HVA KAN MYNDIGHETENE GJØRE?

Basert på Norsk Designråds erfaringer fra samarbeid med Innovasjon Norge og andre aktører i virkemiddelapparatet, og de konkrete resultatene dette har gitt i bedriftene, må det være riktig av myndighetene å viderefører satsingen på næringsrettet design. Veien til økt innovasjon, konkurransekraft og verdiskaping i næringslivet er nært knyttet til forståelsen for- og utnyttelsen av det potensialet som ligger i økt bruk av design.

Vi viser her også til UK Department of Trade and Industry's Innovation Report, pkt. 2.26: "Research shows that design skills are vital to business innovation and can significantly enhance a company's financial performance."

6. TILTAK OG VIRKEMIDLER.

I tillegg til de generelle betraktningene under pkt. 5 ovenfor, ønsker Norsk Designråd å bidra til at en rekke F&U / designdrevne prosjekter igangsettes i norske bedrifter.

Et konkret tiltak kan være et stort, nasjonalt program for Design og Innovasjon, som ledes av Norsk Designråd og Innovasjon Norge. Et slikt program bør tilføres ressurser, som øremerkes som støtte til ambisiøse, innovative utviklingsprosjekter, hvor design og designprosessen skal være den utløsende faktor for nyskapingen.

Et slikt program, som trolig bør være bransjeuavhengig for å skape størst mulig bredde, kunne legges opp etter samme mal som "Innovasjon Møbel," som har vært et vellykket samarbeidsprogram mellom Norsk Designråd, Innovasjon Norge og møbelindustrien.

7. AVSLUTNING.

Norsk Designråd ser frem til å være en aktiv medspiller i regjeringens arbeid for nyskaping og et konkurransedyktig næringsliv.

Vi mener å ha god dokumentasjon fra eget arbeid og internasjonale erfaringer og research at design er et forretningsverktøy som i særlig grad bidrar til vellykket innovasjon. Denne erkjennelsen og kompetansen skal være Norsk Designråds bidrag til å gjøre norsk næringsliv mer innovativt.